

# REVISTA ORĂȘTIEI

## ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe  $\frac{1}{2}$  an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.  
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.  
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate  
nu se primesc.  
Abonamentele se plătesc înainte.

## Apare în fiecare Sâmbătă

### EDITOR AL FOII

Aurel Popovici-Barcianu, director.

### PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

## INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară  
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.  
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt  
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic  
în Orăștie (Szászváros).

## Cum se sêrbăm noi?

— 3/15 Maiu —

### III.

Eată în cele următoare părerea pe care „Liga Română”, ziarul oficios al »Ligei» din România, o are față de însemnătatea zilei de 3/15 Maiu și felul cum ea va trebui sărbătorită.

În articolul său «Cincizeci de ani», (numărul 11.) numitul organ scrie:

»Românii de pretutindeni sêrbează în fiecare an ziua aniversară de 3/15 Maiu, dată istorică, când se întruni marea adunare națională a Românilor din Austria de odinioară, pe Câmpul-Libertății de lângă Blaj.

Anul acesta se împlinește o jumătate de veac dela acea adunare și Românii de peste Carpați se prepară, ca să sêrbeze cu deosebită solemnitate împlinirea acestui semicentener.

E cu atât mai firesc, ca ei să dea acestei sêrbări proporțiuni mari, cu cât Maghiarii făcuseră zilele acestea mare sfârșit în țeară cu aniversarea rebeliunii lor dela 1848 și făcuseră o nouă paradă cu preinsele sentimente de libertate ce i-ar fi animând. E bine deci, ca Românii să răspundă la aceste sporăitoare preamăriri a despotismului, travestit în haina vestală a ideilor generoase dela mijlocul secolului nostru.

Dar' e atât de adevărat, că libertatea nu există în Ungaria, de cât în formă de frază pompoasă, încât putem fi siguri, că aceiași Maghiari, cari zilele acestea țineau discursuri și declamau poesii întru slăvirea »libertății», au să facă tot posibilul spre a împiedeca ori-ce manifestare românească cu ocazia de care vorbim.

Românii n'au să poată răsufila nici măcar în ziua de sêrbătoare, când se vor împlini cincizeci de ani dela memorabila proclamare a drepturilor lor...»

Amintind apoi cum noue Românilor de dincoace ni-se oprește de cătră dem-

nele guverne maghiare, până și dreptul de-a sêrba un parastas pentru sufletele părinților nostri căzuți în lupte (cum au oprit la 1884 parastasele pentru Horia, Cloșca și Crișan), arată în ce chip ține vrednic să sêrbătorim această zi estan, chip firește, ce să potrivește nu numai în România, ci și în Ardeal și Ungaria.

»...Noi, zice, în România liberă, măreața zi istorică să sêrbăm în capitală și în toate orașele unde există Secțiuni de-ale Ligii! Să sêrbăm cu demnitate și cu evlavie, ce o compoartă împlinirea unui semi-centener dela epocala luptă a Românilor de peste Carpați pentru drepturile sale.

»Dela un capăt al țerii la celalalt, să deschidem în acea zi locașurile sfinte, să ne apropiem de altare, să ardem luminări pentru odihna de veci a acelor mii de frați ce s'au jertfit pentru cauza mare a neamului românesc. Să ridicăm gândurile și inimile noastre în înălțimile senine ale recunoștinței cucerice, ale patriotismului luminat și sincer, și la amintirea trecutului să întărim virtuțile noastre!

Dela un capăt al țerii la celalalt, să ne întrunim apoi în mari și înălțătoare adunări publice, să ne rostim gândul și simțirea și să aducem omagiile fraților nostri încătușați și ale noastre, memoriei celor-ce pentru libertatea și neatârnuarea familiei române au murit moartea de eroi.

Și să ieșim apoi mii și zeci de mii de cetățeni liberi pe piețele publice ale orașelor noastre, și în impunătoare manifestațiuni să arătăm: că în anul 1848 Românii au luptat pentru cauza libertății, scumpă întregii Europe civilizate, și că Maghiarii n'au luptat de cât pentru aservirea din nou a Românilor de peste hotare!

Să arătăm astfel, că astăzi, după cincizeci de ani dela luptele sângeroase dintre Români și Maghiari, raportul între aceste două națiuni e mai înăspriț ca în zilele de Maiu 1848, pentru-că atunci, Românii aveau

cel puțin puțința de a se întruni, ear' azi până și acest drept le este contestat!..»

Precum vedem, nici bărbății din jurul »Ligei» bucureștene, al căror rost îl exprimă organul din care cităm, nu îndeamnă poporul român la nimic neiertat, »dușmănos» statului ungar, ori »compromițetor» pentru mișcarea națională.

Atâta lucru doar' și în Rusia și în Turcia s'ar îngădui! Nu va fi el însă, în partea lui a doua, planul cu adunările îngăduite în — Ungaria!..

E adevărat, că împrejurările sunt grele, dar' tot atât de adevărat e și aceea, că cu toată greutatea lor, putem totuși face și noi ceva, ba mult chiar, în acest caz! Ideea reproducă din »Telegraful» și care precum vedem e și a »Ligei» (cu adausul că propune și adunări), — este foarte nimerită, și noi stăruim cu toată tăria asupra acestui fel de sêrbare!

Dacă să va arangea și conchema undeva vre-o adunare, cu D-zeu înainte, fiecare Român care poate, să alerge la ea.

Ear' cei rămași acasă, toți, cu preotul în frunte, bêtărâni și tineret, să alerge mai virtos ca ori-când la sfânta biserică, unde pe lângă serviciul d-zeesc obișnuit, să se cetească și rugăciuni pentru odihna sufletelor celor-ce au binemeritat de națiune ori și-au pierdut chiar viețile în lupta pentru libertate, dusă de poporul nostru acum o jumătate de veac. Să se ridice și parastase pentru sufletele lor! Bine mare ne-au voit ei noue, urmașilor lor, pildă de bărbăție lăsată-ne-au noue moștenire, cade-se cel puțin atâta să facem și noi pentru numele lor sfinte!

Dela atâta lucru nu ne va putea nimenea opri, pe preoți nu-i va putea nimenea lua la răspundere. Ziua cade chiar în o Duminecă. Poporul să fie vestit despre însemnătatea mai mare

a acestei Dumineci, și chemat întreg, în haine de sêrbătoare la sfânta rugăciune. În cuvântări potrivite, cumpătate, cuminți, să se arete măreția zilei.

Și, între împrejurările noastre vom avea, și numai cu atât, o sêrbătorire ce va face onoare poporului român, și chiar și dușmanii lui îl vor prețui mai mult pentru această sêrbătorire. Unde nici atâta nu să va face, semn de multă slăbiciune, rușinoasă chiar, vor da și păstori și popor! Ne vor ride înșiși dușmanii!

Să nădejduim că nu vor avea plăcerea a putea ride, ci că noi vom putea arêta purtare vrednică la Români!

În credința că în sêrbătorile sfintei Înviieri, fiecare cetitor al »Revistei», cărturari și popor de-opotrivă, să vor hotărâ a sêrba negreșit pe 3/15 Maiu în acest chip, — le zicem un românesc și creștinesc »Christos a înviat!» și le dorim: Sêrbători vesele și fericite!

## Cam așa, cam!

Intr'o toiță scrisă de curând în »Bud. Hirlap», »Sipulusz» literat de frunte maghiar, face un fel de iconă a firii alor »patru națiuni» din Europa: a Francezului, a Englezului, a Germanului și a — Ungurului. (Firește »Iánoș-borbat» numai cu aceștia poate fi asemănat...)

Eată povestea pe scurt: La un concert de horniști, la care stau la o masă și Francezul, Englezul, Neamțul și Ungurul Sipulusz, hornistul conducător al corului, vèzând că o coristă a lui, dă tonuri grozav de false, îi smulge, aci în fața publicului, trimbița din mâni și-i arată ușa din fund: să se care! Femeea pleacă rușinată și cu lacrimi în ochi.

— Asta-i obrăznicie, a strigat Francezul cu temperament viu, mâne îl provoc pe omul acesta; mergem de aici, nu mai ascultăm! — Eu am să-l scriu în »Kölnische Zeitung»,

## FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

### Ai plecat...

Ai plecat minat de dor  
Și te-ai dus tot înainte,  
De cumplitul meu amor  
Nu ți-ai mai adus aminte.

Eu, cu sufletul sdrobotit,  
Am privit în a ta cale  
Și cu lacrimi am stropit  
Urma pasurilor tale.

Și mă 'ntreb de ce-a apus  
O iubire-atât de-adâncă,  
Și mă 'ntreb de ce te-ai dus...  
Și de ce te mai plâng încă?

Veronica Micle.

## Orbul.

Era cântăreț la biserică. În toate Duminecile îi auziai glasul în mijlocul corului de fete pe care îl dirigia. Avea o voce de tenor așa de puternică, încât ori-cine îl auzia rămânea uimit, și doar' nu învățase la nici un conservator. Oamenii spuneau că de când era mic cânta așa de frumos, încât s'aduna

tot satul să-l audă; mai cânta din vioară tot așa de bine, fără profesor, fără nimic.

Când era mic, maică-sa murise. Tatăl seu, om sêrac, își vedea de vitele lui, de pământul lui și n'avea timp să îngrijască și de el. Și el trăia singur, umblând prin sat, mâncând pe ici pe colo. Câte-odată se ducea în pădure sus pe deal și cânta. Glasul lui, amestecându-se cu murmurul apelor și flșiiitul frunzelor, producea o simfonie așa de duioasă, că te mișca până la lacrimi. Fetele din sat s'adunau împrejurul lui și când isprăvia de cântat, toate îl sărutau, îl mângăiau și-i dadeau tot felul de lucruri. El le mulțumia și era fericit atunci. Era mic.

Acum e de 20 de ani. Glasul lui a devenit mai gros, răsuna bolta bisericii când cântă el, și corul de fete abia se aude. Le cunoștea pe toate după glas. Era una dintre ele care cânta cea mai bine. Era frumoasă, înaltă, cu un păr negru, cu niște ochi strălucitori, umbriți de niște sprâncene stufoase. Obrajii rumeni ca doi bujori. Era îmbrăcată așa de frumos! Iia albă, cusută pe margine cu flori roșii, se potrivea așa bine pe fetele ei negre! Dar' el nu vedea astea, el îi auzia numai glasul ei blând, care par'că îi spunea că trebuie să fie tare mândră. Când ea cânta singură »Osana...» îl vedea pe bie-

tul orb tresărind și o bucurie fără margini se imprima pe fața lui... O iubia..

Cât suferia el Dumineca la horă, când o auzia glumind cu flăcăii, când auzia risetele lor! Singur, retras de-oparte, bietul orb suferia. Se simțea așa de nenorocit! Toți veseli, toți rid, joacă, numai el să nu poată face nimic! Cu ce a greșit el să fie așa de pedepsit, să fie orb? Numai când cântă, atunci e și el ceva; — și atunci ca inspirat începe să cânte cu atâta foc, încât toți tăceau, hora înceta numai ca să-l asculte pe el. În acel moment era fericit. Apoi flăcăii îl cinsteau cu vin, ear' fetele grămadă împrejurul lui îl mângăiau și îi spuneau cuvinte dulci.

\*

Maria lui Tudor cânta la cor. O învățase toate cântecele învățătorul din sat și de-atunci era cea dintâi în cor. I-a trebuit mult timp până s'o învețe, căci sunt multe cânturi și-i plăcea s'o învețe învățătorul, care nu era urit; ba fetele șoptiau între ele, că e foarte frumos, înalt, chipes, cu mustața răsucită, un Român dela munte; apoi mai era și om de treabă; toate femeile căutau să-l aibă ca ginere. De câte-ori se întâlneau își zimbiau unul altuia, la horă numai cu el juca, ear' fetele erau geloase pe ea, că o iubește învățătorul, ear' flăcăii invidiau pe învățător că e

iubit de cea mai frumoasă fată din sat. Și n'a mai prins mirare pe nimeni când au auzit că Duminecă Maria lui Tudor se logodește cu învățătorul satului. Numai orbul a rămas ca trăsnet când a auzit aceasta. Nu-i venia să creadă că de acum înainte nu va mai cânta cu ea în cor, nu va mai auzi glasul ei cel ângeresc. Dar' ce putea să facă el? Cui să-i spue iubirea lui? El nu mai avea pe nimeni. Era singur pe lume, tatăl seu murise acum câțiva ani. Să-i spue ei că o iubește? Dar' el știa că nu e iubit, e orb, e un nenorocit, și plângea, plângea mereu. Glasul lui nu mai răsuna acum, căci era înecat de plânsete și suspinuri. Lumea credea că e bolnav, nimeni nu știa adevărata cauză... S'a făcut nunta, nuntă mare, boerească; a cheuit tot satul, numai orbul nu. Nimeni nu l-a mai văzut prin sat. Trăia singur într'o pădure din marginea satului, și când se însera, cânta, cânta mereu, ca-și-cum ar fi vrut să spună lunei și stelelor, pădurii și isoarelor, iubirea lui fără de margini și nenorocirea lui. Ear' când vre-o notă mai puternică, dusă de vânt, ajungea până în sat, fetele își aduceau aminte de nenorocitul orb și ziceau: »Ce frumos cânta!..»

B. Gr. Buzău.



zice Neamțul, s'e-i timbrez mojiția. — Purtarea e mojiță, zise Englezul, dar' nu știu ce contract are dama cu conducătorul seu: s'e cercetăm întâi lucrul! Ear' Ungurul Sipulusz a tăcut, foarte cavalier.

Dar' eată un tinăr se ivește, care-l roagă pe Sipulusz s'e-i fie... adjutant la un duel, că el a provocat pe capelmaistrul ce s'a purtat bruscu cu dama! » Bravo « strigă Sipulusz fericit, aflând că tinărul acela încă era — Ungur! Și de-acu, uitându-se pe sine și purtarea sa, foarte depărtată de-a tinărului respectiv, Sipulusz face caracteristica celor 4 națiuni: Francezul, zice, se pregătește să ceară satisfacție, Englezul se pregătește să cerceteze cauza, Germanul se pregătește s'e-și răsbune pe cale ziaristică, — Ungurul și-a răsbunat! » Am onoare, zice Sipulusz cătră cei trei soți, a v'e recomanda în aceasta (în purtarea tinărului celui alt) pe mica mea națiune! Acesta, e, domnii mei, Maghiarul!...

— » Cavalier, dar' nesocotit «, a zis Englezul; » temerar « a zis Neamțul; » hotărît și fără s'e-i pese de urmări « a zis Francezul.

Adecă, m'e rog, Ungurul mai presus și de Neamț și de Englez și de Francez! Tare menunat.

Decât că însuși Sipulusz se vede silit a-și încheia foiletonul, deloc după această » constatare «, cu următoarele cuvinte:

» Așa-i zeu, preținilor. Așa s'ntem noi, nebunii de Unguri! Pentru o prostie ne expunem vieța, asta pentru noi e nimica. Dar' cea dintâi suflare rece a vieții, ne ofilește! Curagiu avem, dar' putere nu!... «

Cam așa, cam. Aci a nimerit-o Sipulusz cu descrierea, și a atins chiar măsura adevărului!...

### Armata română.

Armata României se desvoaltă în toate privințele în chip admirabil. La 1877 generalii muscălești o priveau încă de sus, și când li-s'a făcut îmbieciunea s'e-i iee și pe Români în lupta contra Turcilor, li-s'a răspuns cu un zimbet mândru, că n'au lipsă... Pe urmă au avut, și încă prea!

Azi însă, această armată română s'a ridicat așa de sus, încât nu mai este stat vecin, care și-ar mai îngădui vre-o vorbă îngâmfată, neserioasă, față de ea. Căci s'a făcut mult și se face pentru desvoltarea ei.

Intr'una din ședințele trecute ale dietei române, de pildă, fiind vorba despre armata Țerii și armele ei, generalul Berendeu, a declarat între altele, că pușca Mannlicher, cea care e folosită în armata română este una dintre cele mai bune arme din lume!

D-sa a mai adăugat, că infanteria română, este cât se poate de desvârșit armată, atât din punct de vedere al bunătății armei, cât

### Tămăioara.

Intr'un colț de pădure, plin cu umbră și cu tăcere, se întindea un covor verde de mușchi.

Trunchiuri bătrâne se înălțau în sus, vrîndu-se în bolta desului frunziș, ear' între două tulpini se întindea o pânză țesută de un tăcut paianjen. Sub umbra argintiei pânze era o tămăioară.

Venită în lume la cântecul întâielor raze ale primăverii, ea trăia fericită, adăpostită de frunzele credincioase, mângaiată de zefiri, s'erutată de vre-o fină rază a luminei ce se furișă printre frunze... M'e uitam de mult la dînsa, admirând divina artă, atât de puternică și de misterioasă, când, de-odată, văzui că Lia, dragălașa fetiță cu care eram, se îndreptăză înspre floare.

— Unchiule, uită-te ce frumoasă tămăioară!

Și micuța se plecă spre ea privind-o cu ochii ei mari.

— Ași vrea s'o sărut... «

Eu tăceam, gândind la soarta tămăioarei de a muri pe o inimă curată și naivă, sub privirile așa de calde și fermecătoare ca acelea cu care o copilă se uită la o floare iubită.

Însă Lia după-ce o mângăie puțin cu mânuța ei, se sculă și veni spre mine.

— Nu o iei? întrebai.

În ochii ei lureau lacrimi și cu glasul încet îmi zise:

— Apoi dacă o rup, nu o doare?

...Am plecat, lăsând frumoasa floare în lumea ei de parfum și de umbră.

Virgiliu Gili.

și din al munițiunii, deoarece-ce în arsenalul din București se pot fabrica 100.000 cartușe (patroane) pe zi!

Dar' interesul pentru desvârșirea cât mai înaltă a armatei, a capilor sei, îl arată frumos și faptul, că în cercurile militare române se vorbește, că în cazul izbucnirii războiului între Spania și Statele-Unite, se va trimite o ceată de ofițeri români cari s'e urmărească întreagă lupta pe apă, făcând studii și întorcându-se apoi acasă cu bogate științe și învățături din cele văzute în marele războiu! Științe pe cari le vor aplica apoi la înflorirea propriei flote române, pentru care tocmai acum se votează de dietă încă vre-o zece milioane spre a o mări cu nouă corăbii și vase.

### Răsculați de foamete.

După revoluția potolită a poporației în Sicilia din lipsa de hrană, știri nouă vestesc alte turburări de astă-dată în împrejurimile Bologniei. Un număr mare de țărani și țărance, peste 500, au fost arestați.

Lipsa cea negrăită indeamnă populația dela țară la revoltă. Țăranul din împrejurimile Bologniei stă tot așa de rău ca și cel din Sicilia. Acolo se cultivează aproape numai orez și se știe că această plantă cere muncă grea și sapă sănătatea. Lucrătorul stă până în genunchi în noroi și e chinuit de lipitori cari i-se lipesc de picioare. Soarele îl arde fără milă, căci arbori aproape nu s'nt, și apa bună este foarte rară. De beut țărani beu un vin acru, oțefit. Și pentru munca asta grea timp de peste 10 ore pe zi el primește abia o liră (o coroană), ear' femeile adesea numai 40 cruceri.

În asemenea împrejurări revoltele s'nt firești. Cu arestarea acestor nenorociți însă, nu se va pune capăt turburărilor.

Ear' de va fi și anul acesta așa nenorocit ca anul trecut, precum pare a-l proroci luna asta a lui Aprilie, ploioasă peste toată Europa, apoi e teamă că la iarnă și primăvara viitoare, foametea va împinge la fapte dureroase nu numai în Italia, ci și pe aiurea!

### Un mare curagiu.

— Din pildele altora —

În Macedonia, azi sub jug turcesc, popoarele nemulțumite de acest jug, fac serioase pregătiri, ca îndată-ce li-se vor îmbia împregiurări potrivite, s'e-l scuture de pe gâtul lor.

Și Bulgarii și Sârbii își încoardă toate puterile s'e se întărească aci, ca astfel, în ziua libertății, care are să soască negreșit, mai curând ori mai târziu, s'e fie gata și s'e poată pune stăpânire de sine pe o parte a țării, ori pe țara întreagă.

Îndeosebi însă Bulgarii! Ei au aci un « comitet național » care se lucreze cu arme « constituționale » și pacinice, ci un „Comitet revoluționar“, care își are subcomitetele sale în vre-o 15 orașele și comune mai mari din țerișoară.

Și comitetul acesta nu-și perde vremea cu câte o încercare de adunare populară, oprită de ori-ce fleac de căpitan de poliție, nici cu tipărirea unei foi ori a unei broșuri, ci stringe arme și muniție și dinamită și săbii! Are în mai multe locuri mici magazine ascunse, pline cu astfel de arme și muniții. Întreagă Macedonia, adecă satele locuite de Bulgari, le-au împărțit în mai multe așa numite zone (cercuri) militare, ai căror locuitori s'nt legați cu jurământ secret, că atunci când vor fi chemați, vor prinde arma contra domniei turcești!

Așadar' un comitet foarte plin de primejdii. Și știți cine s'nt, cu toate astea, membrii lui? Toți Bulgarii! Ear' preoțimea și învățătorii lor, în frunte!

De ani de zile se pregătesc, pentru-că voesc serios s'e-și elupte odată libertatea. Despre aceea, că este aici un astfel de comitet, au simțit în urmă și autoritățile turcești. Sultanul a trimis pe un general al seu cu o comisie, s'e facă aspre cercetări. Luna trecută au tot cercetat. Au și descoperit anumite lucruri, că unde e comitetul, prin cari orașe lucrează mai ales și cu ce mijloace?

Pe la începutul lunii de față apoi, comisia a dat seamă Impăratului tur-

cesc despre ce a găsit. Și eată ce se plânge comisia: Comitetul revoluționar e bine încheșat, cu despărțiminte prin cele vre-o 15 orașe, cu ajutorul cărora, dar' mai ales cu ajutorul învățătorilor dela școlăle bulgare, împrăstie mii și mii de proclamații, de îndrumări și învățături pregătitoare, între popor. Bulgariilor, cari n'au intrat de sine în legături cu acest comitet național-revoluționar, le-au trimis scrisori cu amenințări grele.

În cercetările sale comisia turcească a reușit să descopere o parte a căpeteniilor și a membrilor societății. Unii dintre cei descoperiți au fugit în Bulgaria, alții au fost prinși. Aceștia au fost siliți s'e deie în samă și magazinul de arme ce aveau, și în care s'au găsit 1573 puști, revolvere și săbii, 15.000 patroane, 78 boambe de dinamit și altele. Și după ei autoritățile au mai arestat vre-o 400 de persoane, pe cari le ținea amestecate cu cei prinși.

Și știți cât de »păcătoș« s'au purtat învățătorii bulgari prinși? Șase dintre ei, învățătorul din Iktib, unul din Salonka, altul din Krasova și din Leskovitza, apoi căpetenia mănăstirii din Lesnovo (un călugăr) și directorul școlălor din Iktib, au recunoscut cu toată hotărîrea, că ei au fost capii conjurațiunii! Știu ce îi așteaptă: judecată la muncă silnică pe viață, la care au fost și osândiți numai decăt, dar' totuși au mărturisit lucrul așa!

După asta pe cei mulți prinși parte nevinovați, parte nedovediți, i-au slobozit apoi pe la vetrele lor, după-ce li-s'au luat jurământ de »credință« cătră Sultanul și ministrii sei!.

Cei osândiți însă au și ei o rază de nădejde: cei de afară s'nt jurați între altele și pe aceea, ca s'e facă tot ce se poate, pentru a scăpa din robie pe cei căzuți într'însa.

Însăși comisia turcească nu are nădejde că prin descoperirea ce a făcut și prin pedeapsa alor câțiva, s'e fi isprăvit cu mișcarea. Capul comisiei a zis însuși, că mișcarea va exista și mai departe, căci va exista comitetul (pe care ei nu-l pot stîrpi, că de l'ar putea, ar face-o, încă foarte... unguerește)! Și îi desnădăduște pe Turci faptul, că pe lângă curajul într'adevăr mare al Bulgariilor din Macedonia, ei mai primesc și însămnat ajutor, moral și material din Bulgaria, dela frații lor!

Eată cum se organizează, cum se expun primejdiei, și se supun ei între ei, membrii unui neam, popor și cărturari, care vrea cu adevărat, s'e ajungă la o soartă mai bună.

S'e vedem ai nostri Români, preoți și popor, fi-vor atât de eroi, nu s'e umble cu săbii și dinamită, ci cu crucea și evangelia, și nu s'e cheme la revoluție, ci — s'e se roage lui D-zeu, în 3/15 Maiu, pentru sufletele adevăraților eroi dela 1848...

### Casă națională la Arad.

Am pomenit la timpul seu despre mișcarea ce Români din Arad au început, pentru zidirea unei »Case naționale« în Arad. Acum aflăm că contribuțiile pentru acest scop s'au și început. P. S. Sa Episcopul I. Mețianu al Aradului a fost cel dintâi, care, rugat, a scris pentru numitul scop 200 coroane.

Comitetul ales pentru executarea ideii, a conchemat pe Dumineca trecută o adunare de popor și inteligenți în localul școlăi române gr-or. din Arad. S'a arătat că s'a făcut un plan de apel pentru subscrieri, că P. S. S. Episcopul a și scris 200 coroane. Îndată au început și cei de față a subscrie, care cât a putut, ear' mulțimea de țărani, scrie »Trib. Pop.«, cu o nespusă însuflețire au declarat, că nu numai vor subscrie cnote (câte 10 coroane una) dar' vor umbla din casă în casă, încât un singur Român s'e nu fie în Arad și giur care s'e nu-și aibă partea sa de cărămidă la clădirea acestei case, menite a vesti în viitor spiritul de jertfă a obștei române și dragostea ce o avem cu toții pentru toate cele naționale!

Ajute-le D-zeu ca mult s'e poată aduna și frumos palat s'e poată ridica!

### Sunt smintiți.

Beția cea nesăbuită națională, îi cuprinde pe Maghiari în proporții tot mai — scârboase!

Mai săptămăna trecută au ținut la Pesta o adunare de profesori unguri din toată țara.

Știți cu ce și-au spart capul?

Au adus între alte bazaconii, hotărîri de acestea.

1. În ținuturile locuite de Nemți la școlile de printre ei, s'e se lucreze ca numărul profesorilor cari învață limba nemțască, s'e scadă, și orele de învățatură din această limbă s'e se împuțineze, ear' în locul lor s'e se sporească cu atâtea orele de învățare a limbii... unguerești!

2. S'e se lucreze în contra planului ce este de a s'e da drept școlălor reale militare cu 7 clase de a da atestate de maturitate, căci asta e contra legii, dar' mai virtos pentru-că aceste școli (militare) nu dau destulă chezeșie că cresc pe elevi în duh național-maghiar!.

3. S'e se pună toți pe lucru, ca profesorii cu nume streine și cei asupra cărora vor putea înriuri, — s'e-și maghiarizeze cât mai curând numele!.

Ei bine, s'nt acestea treburi de cari s'e se cuprindă o adunare mare de profesori din toată țara, în loc s'e caute mai bine în ce chip s'e crească tinerimea în duh moral și creștinesc, nu în duh așa desmătat precum o cresc?

Aceștia s'nt curat buni de legat, nu alta!

## PACEA LUMII

Va fi ori nu războiu?

Nu este încă până azi răspuns hotărît la această întrebare. Incordarea între Spania și Americani e mare de tot; legăturile între ele s'nt ca și rupte: Spania a dat poruncă ambasadorului (trimisului) seu din Washington, s'e părăsască cât mai curând America, ear' pe supușii spanioli s'e-i încredințeze ambasadei franceze. Statele-Unite își rechamaseră și mai înainte pe al lor ambasador dela Madrid. Astea s'nt cele dintâi fulgere pe cerul încercat de nori între două țeri, și după care începe nu peste mult descărcarea furtunei.

O rază de nădejde în întoarcere spre bine a lucrurilor, pare totuși a mai fi.

Pe insula Cuba, se știe, între răsculații încurajați de Americani și între trupele spaniole, curge o luptă crâncenă demult. Americanii au cerut, ca Spania s'e încete lupta trupelor sale contra răsculaților, c'apoi mai poate fi vorbă de pace. Și Spania, după multă codire, în urmă, zilele acestea a trimis poruncă ostașilor sei, s'e înceteze dară lupta în Cuba (armistițiu).

Puterile europene și ele toate au întrevănit pe lângă guvernul american s'e susție cât se poate pacea. Li-s'a dat răspuns că aceasta e și dorința lor: pacea.

Cu toate astea din toate orașele mari europene vin știri, că nimenea nu mai crede în pace.

Asupra mersului războiului însuși, eată ce păreri s'nt:

În ce privește puterea la număr, cele 2 state certate, s'nt cam deopotrivă de tari. Spania însă are și armată mai bravă și vase de războiu mai bune ca Americanii. Americanii însă au ce e mai de lipsă la războiu: bani, pe când Spania e s'eracă lipită! Dar' nu trebuie uitat, că Spania își joacă, cum s'ar zice, cea din urmă carte de joc, și intră în războiu cu hotărîrea celui desnădădușit, vieță ori moarte! Și în timpul acesta, de când e teamă de războiu, ce nu poate v'ersa statul, varsă cu mână largă, cetățenii Spaniei! Se v'ed jertfe pe altarul națiunii cum rar se dă! Orașele se întrec în a da ajutoare în scopul coperirii cheltuelilor de războiu! De pildă singur orașul Barcelona, care nu el e cel dintâiu în țară, a îmbiat pentru trebuințele războiului 400 de milioane de pesete!



Și încă ceva: Intre state e contract încheiat la 1856, că în vreme de războiu, asupra corăbiilor ce merg cu negoț pe mare, se nu puște, chiar de-ar fi dela inimic. *Spania însă n'a scris acest contract.* Pe ea n'o deobligă, și în cas de războiu are să pân-dească și să scufunde câte corăbii americane numai poate, spre a o păgubi. Ear' America fiind stat neguțătoresc, e întrebare de-ar putea suferi mult o atare stare de lucruri.

### Groapa Dracului!...

Se știe că insula pe care e dus căpitanul Dreyfuss, Jidovul trădător al armatei franceze, se numește »Insula Dracului«.

Ziarul »Reichwehr« din Viena, ziar condus de cercuri militare și ceti la curtea împărătească, scrie acum, că pe lângă insula Dracului, avem și »Groapa Dracului«, cu deosebirea, că asta e mai scârboasă, mai infectă decât aceea, și anume în *Budapesta*, în inima ei, este această groapă, în care se scurge toată murdăria »liberalismului« și a șovinismului maghiar. Și nu se află nici un zidar care să se apuce să ridice o boltitură peste această groapă, să o astupe, să o curățe.

Batjocura aceasta la adresa Budapestei, o face însemnata foaie vieneză din privilegiul furiei cu care Ungurii atacă ori-ce mișcare culturală nemaghiară în Pesta și în țară, cum a oprit și a nimic și teatrele nemțești din Pesta, și pentru încercarea lor de-a maghiariza numele comunelor și a locurilor din țară!

### CORESPONDENȚA

#### Foc în Strei-Săcel.

St.-Măria-de-peatră, 6 Aprilie n. 1898.

Dle Redactor,

Sâmbătă în 2 Aprilie n. c. pe la 8<sup>1/2</sup> ore dimineața un foc terribil a erupt în comuna Strei-Săcel, cercul pretorial al Hațegului, care ajutat de un vânt puternic a prefăcut în cenuse în timp abia de o oră și jumătate 17 case și tot atâtea șuri și toate alte supraedificate aparținătoare la acestea; precum și nutreț, bucate, vestminte, neputându-se scuti altceva decât vitele.

Respect și recunoștință merită pompierii din colonia Kalán, cari au desvoltat o activitate însemnată întru localizarea focului, tot asemenea și locuitorii din comunele Bățalar și Strei-Sângiorgiu, cărora în numele tuturor locuitorilor din comuna Strei-Săcel le exprim pe calea aceasta cea mai adâncă mulțumită.

Sărmanilor nenorociți, rămași fără adăpost, nutremânt și îmbrăcăminte, chiar acum în ajutorul sărbătorilor, un ajutor cât de mic, fie în bani, bucate etc. li-ar fi binevenit.

Toți acei marinimoși și generoși binefăcători, cărora iubirea de neam și frate, iubirea de-apropelui: mângăierea celor întristați și ajutorarea celor lipsiți le zace la inimă, sunt rugați pe această cale ca: ori-ce ajutor vor binevoi a tinde celor nenorociți, să-l trimită la adresa subscrișului, care cele primite le va împărți, și la timpul seu va cuita pe cale ziaristică primirea lor.

Petru Popovici,  
paroh gr.-or. în Strei-Săcel.

### Prin Siberia...

— Un tren minune —

Rusia a pregătit o puternică linie de drum de fer, dela Petersburg de-alungul *Siberiei* până la Tomsk. Ea a fost deschisă în chip sărbătoresc acum două săptămâni. Un tren a plecat din Petersburg, și a ajuns la Tomsk în 6 zile.

Despre trenul acesta se scrie, că e cu atâta măiestrie pregătit, cum doar' nu este altul asemenea lui în toată lumea! Înainte de a pleca spre Tomsk, a stat vre-o 3 zile în »Stația Nicolae« din Petersburg gata de plecare, unde a fost mult admirat de lumea capitalei rusești.

Căruțele (cupeele) sunt așa întocmite, încât călătorul nu simte nici o scuturătură. Dintr'un cupeu într'altul se poate umbla fără nici o primejdie. Intreg trenul nu e alta decât o locuință arangată, din cale afară plăcut și comod, luminată cu electricitate și încălzită cu aburi. Este într'insul prânzer, salon și dormitor, apoi scaldă și bibliotecă. În salon este pian, mese de șah, arangeară pentru fumat, etc. În bibliotecă se află toate cărțile ce s'au scris în anii din urmă asupra Siberiei.

Dar' cea mai de admirat întocmire în acest tren, sânt ventilatoarele de răcorire a cupeelor-salon în timpul verii. Prin niște ventile din vârful cupeului, se sloboade în niște țevi aer rece, anume răcit, care așa trumos

se respiră în cupeu, că nu mai rămâne căldură deloc-deloc, numai o recoare plăcută, binefăcătoare.

Celelalte cupee sunt împărțite în despărțiminte, în fiecare despărțământ având loc numai 4 persoane, fiecare cu o măsuță înainte cu cuier, etc.

În bae, afară de vană și dauche, mai sunt și fel de lucruri pentru gimnastică.

Pe părțile ambiturilor și în cupee sunt fel și fel de charte (măpe) strălucit lucrate.

Și altele, și altele. Adevărat tren-minune de comod și plăcut.

Trenul pleacă în 2 și în 16 a fiecărei luni dela Petersburg spre Tomsk.

### NOUȚĂȚI

**Sinodul arhidiecesei rom. gr.-or. din Transilvania** este conchemat de Exc. Sa. Metropolitul Miron Romanul, pe Dumineca Tomei, la Sibiu.

La numărul de față alăturăm pentru abonații nostri o broșură de »Foițe alese«, premiul întâi în anul de față. Vom mai da încă două în estan. Astfel cetitorii »Revistei« primesc în fiecare an câte trei cărțițele în care vor găsi plăcere resfoind din când în când, în sărbători, în seri lungi.

**Gimnasiul inf. rom. gr.-or. din Brad** a fost vizitat săptămâna trecută în 4 și 5 Aprilie n. de dl Gavriil Tégylás, directorul școalelor reale din Deva, ca trimis al guvernului. Dl Tégylás s'a declarat foarte mulțumit de mersul învățământului gimnasiului nostru.

**Principele Ferdinand al României**, în ziua de 8 Aprilie Principele Ferdinand al României va fi înaintat la gradul de general de brigadă, dându-i-se comanda brigadei a opta de infanterie din capitală.

**Prostie ori mișelie**, Indată-ce ni-s'a scris ce au făcut gendarmii la Hondol cu sinodul protopopesc, am spus că tot lucrul e sau prostie, sau rătăcie, căci vicșpanul nu se poate să fi dat așa o poruncă. Ni-se adeverește vorba. Precum aflăm, revds. dn. protopop Pipoș deja în ziua următoare a plecat spre Deva, între altele și cu gândul să se plângă vicșpanului și să-i ceară lămuriri. În drum a întâlnit în o comună pe solgăbirul cercului. L'a întrebat ce e asta? Și solgăbirul, prin ale cărui mâni avea să treacă porunca dacă s'ar fi dat, a declarat că nu are nici o știire despre o astfel de poruncă.

Eată cum se șicanează oamenii nostri. Gendarmul a susținut sus și tare, că are ordin! De fapt ordinul era prostia jușanilor cari i-au trimis și condus, notari și primari, ori apoi pécătoasa rătăcie a lor, de a-și bate joc de o corporațiune românească, cu scop de-a se apêra apoi cu vorba, că ei »au gândit« că-i ceva adunare socialistă ori politică nepermisă...

**Doritorii păcii de obște**, membri de ai tuturor dietelor din țările europene, se vor întruni în estan în a 9-a conferință interparlamentară de arbitragiu și pace, la Lisabona (Portugalia) în zilele de 29 și 30 Septembrie și 1 Octombrie n. a. c.

**Dl Gustav Augustini**, fost redactor la »Tribuna« din Sibiu, și întemeietor al ziarului slovăcesc »Slovenske Listy«, precum aflăm a intrat în comitetul de redacție a »Tribunei Poporului« la Arad.

**Săcături, nu sărbări!** Ziua de 11 Aprilie a fost »sărbată« în Ungaria prin »ședințe festive« de congregații ca aducere aminte de 11 Aprilie 1848, când împăratul Ferdinand a sancționat 31 de legi nouă, liberale, a căror libertate noi Români pușin o mai simțim astăzi! Ba par-că mai rea iobăgie ca cea de atunci!... La Deva aflăm că au fost numai chiar cei din Deva la ședința de »sărbătorire«, și și aceștia numai slujbașii, din jur aproape nimenial Români și Sași ca'n palmă. — La Sibiu asemenea au fost de toți: 30 de inși, numai slujbași, Români și Sași deloc. Așa și pe aiurea.

**Mari zidiri în București**. Palatele mari, moderne, cari se ridice mult frumșea și numele capitalei României, sporesc într'una. Cel mai nou va fi palatul pe care îl va edifica Societatea funcționarilor publici din București. Această societate a cerut zilele acesteia primăriei capitalei, ca în schimbul terenului pe care-l are dela comună pe bulevardul Elisabeta, să-i dea terenul comunei dela bariera Victoriei, ce cade în ținutul bulevardului Colței. Căci atunci societatea va ridica aici un palat monumental, cu un sanator (un spital) pentru căutarea bolnavilor lipsiți de mijloace. Primăria a primit cererea societății.

**Sărmanii Slovaci!** Se știe că, afară de Ruteni, cari sunt pe doagă de moarte de săraci, în urma ticăloșiei lor proprii și a rolului de Jidovi ce-i sug și-i alungă din case, Slovaci o duc și ei (în partea de miază-noapte a Ungariei), rău de tot, nu doară fiind și ei oameni nevrednici ori leneși, ci fiindu-le pământul rău și jupuindu-i draga de obla-duire maghiară, cât le-ar lua și pielea de pe ei! De rău, mulți se duc în America. O nevestă slovacă din Crivania, dusă și ea astfel în America, a scris celor rămași acasă o epistolă, în care, precum spune »Alkotmány«, zice: »Noi nu ne mai întoarcem în patria veche, ci ne vom așeza pentru totdeauna aici. La toamnă vom veni acasă pe cătăva vreme ori eu ori bărbatul meu, ca se vindem partea noastră de moșie. Noi, zeu, rămânem aici, căci nu avem nici o poștă de a lucra în patria cea veche pe seama domnilor, de a răbda foame, de a mânca pâine din țărițe de lemn, și pe de-asupra de a fi și execuți pentru dare!...« Mai demult așa era datina, adauge la acestea chiar foaia maghiară, că emigrații în America se întorceau acasă cu paralele câștigate acolo, și rămăneau apoi aici, căci puteau să se fericească. Acum însă își zic, că nu mai sunt ei doar' așa de nătângi, ca cu bănișorii câștigați în crunte sudori, să vină acasă, să-i dea în dare și jidanului.

**Pomi pe marginea drumurilor de țară**. Ministerul reg. ung. de comunicațiune și comerțu a hotărât, ca pe rind să planteze cu pomi marginile drumurilor de țară, din țară. În estan se și începe lucrarea în 9 comitate, între cari este și comitatul Hunedoarei. Deocamdată la noi se sădesc pomi pe lângă drumul ce duce dela Piski la Hațeg. O parte e sădită deja, alta în lucrare. Asemenea se lucrează la plantarea marelui drum de țară dela Sebeș spre Timișoara și Seghedin. Recomadăm publicului și poporului nostru, cruțarea acestor plantațiuni. Cei-ce le vor strica vor fi aspru pedepsiți.

**Cununie**. Dl *Basilin Botean* și d-șoara *Vilhelmina Riebel* de Festertreu își sêrbează cununia lor Duminecă în 1 Maiu st. n. 1898 în biserica gr.-or. din Orăștioara-de-jos. Le dorim fericire!

**Notarul public din Deva**, Kénosi Sándor I., i-s'a dat 6 luni concediu ca să-și vadă de sănătate. Îl va suplini avocatul Gustav Leptke. După cele 6 luni va urma, aproape sigur, pensionarea pentru totdeauna.

**Monument se ridică lui Tudor Vladimirescu**, viteazul Român de pe la 1821, care a prins arma și a răsculat țara românească contra lipitorilor grecești. Ministerul român de finance a trimis 30.000 lei primăriei din Tîrgu-Jiu, ca să cumpere dela sculptorul Bălăcescu, statua lui Tudor Vladimirescu.

**Dl Dr. Popovici**, deputat bucovinean în Reichsrathul din Viena, a fost numit redactor al legilor împărătești ale Austriei.

**Regina Angliei Victoria** vizitează în fiecare zi pe principele și principesa României la Vila-Fabron, unde Altețele Lor petrec de present. Ziarele spun, că dintre toate nepoatele sale, regina Victoria iubește mai mult pe principesa României.

**Jertfele ciumei**. Orașul Bombay, în care a bântuit ciuma atât de puternic, e unul dintre orașele cele mai mari. Prin 1896, cătră sfîrșitul anului, a izbucnit fioroasa boală »ciuma« și a ținut anul trecut 1897 aproape întreg, ba parte și din cel de față. Și într'un an și jumătate a potopit nu mai pușin de 70.000 de locuitori din Bombay și ținutul seu. Un medic englez constatând aceasta încă se miră că nu au murit și mai mulți, pentru-că, zice el, în acest oraș, 70% a locuitorilor șed în case cu câte 5—7 rânduri peste olaltă în odăite strîmte ce se deschid în amb t comun. Așa că ușor se poate lipi boala dela unii la alții. În câte-o astfel de casă, mare dar' ne-curată, locuiesc câte 500 până la 1000 de oameni! De aceea medicul englez se miră că boala pe cât e de lipicioasă încă nu a potopit întreagă populațiunea cetății!

**Un lucru de laudă**. La îndemnul dlui protopresbiter gr.-cat din Orăștie, *Iuliu Rașin*, s'a înființat un cor mixt bisericesc gr.-cat. sub conducerea dlor *Isidor Oprușan* și *G. Dreghicau*. Corul constă din vre-o 30 de persoane, feciori de țeran, fete, femei și meserșii. La sfințele sărbători ale Inviierii Domnului răs-punsurile liturgice vor fi date de acest cor. Laudă se cuvine pentru acest lucru bun în primul rînd dlui protopresbiter *Iuliu Rașin*, care a dat îndemnul, apoi conducătorilor lui, cât și corștilor, cari cu dragă inimă pentru sfința bisericii, se ostenesc și aduc jertfa pe altarul Domnului. Avem firma speranță, că acest cor se va întări încă și mai mult, prin pășirea și a altor creștini buni în mijlocul

celor de acum. Amintim totodată la acest loc, că dl Oprușan este un om foarte marinos, cu tragere de inimă cătră sfința biserica, re-înoid pe propriile spese doi prapori ai bisericii, care sunt podoba ei. Dee cerul, ca nobila-i faptă să fie înzecit răsplătită. *m-n.*

**Din dramele amorului**. Din Sanislău (com. Sătmarului) se vestește o fioroasă răsbunare din amor. Un domn tîner și cu avere, amoretat de fata tîneră și frumoasă a unui proprietar din satul vecin, a cerut-o de soție, și ea a venit după dînsul. Se vede însă că domnișoara își dase inima altuia, nici nu unuia, ci mai multora, cari îi făceau curte și numai »mâna« o dase peștorului. Acestuia fiindcă era om cu prîndere, ear iubiții ei curtesani, nu se puteau căsători. Dar' abia au trecut 3—4 săptămâni, pe cari noii căsătorii le-au-petrecut, la părere, fericiti, și au și început a-i veni tinerei neveste în vizită zi de zi curtesanii sei din fetie. Tînerul soț o suferă asta fără murmur, dar' anumite vorbe scăpate de nevestă și de tineri, au trezit în inima lui simțământul grozav al bănuielii, și-a perdut credința în soția sa, ear' fiindcă asta a trebuit să se întemple așa de curînd după căsătorie, el a devenit trist foarte. A hotărît să pună capăt acestor stări de lucruri. A spus soției sale că merge în o comună mai îndepărtată, de unde se va întoarce doar' abia sara. De fapt recusesse la mijlocul obicinuit al bărbaților. Dela calea jumătate s'a întors acasă, și și-a găsit soția în brațele unui curtesan. Ca eșit din minți el însoțit și ajutat de servitorul seu vechiu, a sărit asupra lor. După o scurtă luptă, amîndoi erau trântiți jos și legați. Atunci, în fața femeii, l'a schilodit pe amarez: i-a tăiat urechile și nasul, apoi cu revolverul i-a pușcat de două-ori în mîna dreaptă. Atunci a luat'o pe ea înainte și i-a tăiat fața în brezde cu cuțitul, apoi sfîrticînd vestmintele de pe ea, a luat'o pe sus și a aruncat'o afară în curte, de tot desbrăcătă! Și poate nici cu atîta nu o lăsa, dar' de sunetul revolverului s'au adunat vecinii cari l'au oprit. Era curat turbat de mînie. A căzut într'un fel de friguri cu spășme, încât nu a putut fi nici ascultat de comisia judecătorească.

**Reclam în — lună!** Se știe că Americanii (Statele-Unite) sînt neîntrețuți în iscodirea chipurilor de a-și face reclam, de a-și face cunoscute »geșef«-urile lor. Dar' că și în lună să-și pună reclamele lor, asta e totuși nou de tot! Și s'a făcut. Intr'o ulită din Chicago se puse un mare telescop (ochian prin care se vede bine, de-aproape și mare, luna ori vre-o stea). Ce-i vine în minte unni negustor isteț: să pună el între sticlele măritoare ale telescopului o hîrtiuță fină, pe care e tipărit unde se află, adevăc la el, cele mai bune pânzării, cămăși, gulere, albituri de tot felul! Cine mergea de aci încolo să vadă »luna«, vedea că »albă și palidă regină a nopții tăcută«, îi recomada în limba lui cunoscută, unde să-și cumpere — cămăși și gulere...

**O nenorocire**. Săptămâna trecută, 2 copii din comișna Bădeni (România) au fost puși de pînții lor, ca să sape la o groapă, spre a scoate pămînt pentru lipitul casei, pămîntul s'a surpat și i-a îngropat de viu.

### POSTA REDACȚIEI.

Tuturor cetitorilor nostri:

#### SĂRBĂTORI VESELE ȘI FERICITE!

D-ui *N. D.* în *Romos*. Vis'a trimis ó scrisoare în cauză.

D-lui »*Deladeal*«. Primită prea tîrziu. O să însemnăm ceva în numărul viitor. Mulțumim.

D-lui *N.* în *D.* Ce se va putea, facem. În cel de față a fost tîrziu, adresatul lipsind din Orăștie și putîndu-se astfel desface scrisoarea numai azi la încheierea foii.

### FEL DE FEL

**Avis candidaților de însurătoare**. Revista franceză »Revue des Revues« publică lista tuturor tinerelor americane archimilionare, cari s'au măritat cu tineri francezi cu titluri de noblețe, în care chip s'au importat în Francia averi de peste 260.000.000 de lei. Revista mai publică afară de asta o listă de Americanele candidate de măritș. Eată câteva dintre ele: mis Perkits, cu 85 milioane de lei și cu o sumă egală pe care o va moșteni de la mama sa; mis Virginia Fair din California cu 100; mis Gramvel din Providența cu 34; mis Blansa Haverneyer cu 10; mis Alla Rockefeller cu 50; mis Hellen Gould, mis Leiter și mis Sloane, fiecare cu câte 25 de milioane și în fine mis Gervy, cu 30 milioane.

**Un rămășag nostim**. Doi Englezi din Londra, au prins un rămășag de tot curios. Amîndoi domni sunt fumători pătimași, și fiind băgați, fumează pe zi câte un număr mare de țigări Havana foarte fine. Intr'o zi plimbîndu-se cu luntrea pe mare, vorbiau despre fumat, că oare cât ar putea fuma un om pe zi, fără să se facă rău de fumat? *B. a*



zis ca 'n glumă, că el în 12 ciasuri ar fi în stare să fumeze un font întreg din cele mai tari țigări »Cuba«. Prietenul seu 'și-a arătat hotărât în doială că ar putea. Rămășagul a fost în curând gata. B. 'și-a cumpărat fontul de țigări, în care sunt tocmai 100, și s'a obligat să le tumeze pe toate dela 10 ore dimineața până la 10 sara, dar' tot în aer liber, pe mare, cu luntrea. S'a învățat bine în o manta și la ciasul anumit s'a așezat în barcă și a început foarte liniștit a fuma, mergând chiar în contra vântului care sufla tare. Și el îi mai ajuta ceva la arderea mai grabnică a țigarei. În 9 ciasuri și 20 minute, 86 de țigări le prefăcuse în fum și cenușe. Ii mai rămășese pentru două ciasuri și jumătate 14 țigări. Firește, a dobândit.

Domnișorul Găgăuț a fost la croitor să-l iee măsură pentru o pereche de pantaloni. Croitorul i-a măsurat un picior și i-a mulțumit. El a plecat. Peste un cias însă eată-l că sosește earăși la croitor, găfăind.  
— Vai, zice, era să facem una! D-ta ai uitat și mi-ai luat măsură numai la un piciorl.

Un domn publică prin foi, că dă 500 fl. aceluia care li aduce napoi cănele ce le-a perit zilele astea, care era șa și șa.  
— Ai nebunit, îi zice un pretin ce-l în-tâlnește, de pui atâta premiu pentru un căne?  
— Am făcut-o numai pentru a plăcea nevetei, căci ținea mult la el.  
— Dar' bine, pentru așa o sumă ț-i vor și aduce, negreșit, napoi și va trebui s'o plătești...  
— Ba nu mi-l mai aduce nime! Doar' a murit...

Interesantă dorință...  
Bărbatul: Hei, cât ași vrea să fiu și eu un raiah indic...  
Soția-sa: Dar' Moritz, pentru Iehova, de ce ai așa dorințe? Ce folos ai avea?  
El: Ași avea eu ceva...  
Ea: Moritz, tu ești așa de bolnav, de ce dorești astfel de lucruri?  
El: Pentru-că cel puțin după moarte, ași putea face să te ardă de vie și pe tinel...  
La anumite popoare de acolo adecă după credința lor, soțiile trebuie să fie arse după moartea bărbatului.

Pentru  
**industria de casă.**  
*Apelul Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiiului.*  
(Urmare și fine).

Deoarece-nsă mai mare folos vom putea avea, dacă lucrurile industriei noastre de casă vor trage asupra lor luarea aminte și a altora și vor fi cumpărate de ei, va trebui să chibzuiim și cum, dela lucrurile și mustrele cele mai bune și mai frumoase, să facem icoane, (desemnuri), diferite cărți, ca să poată fi trimise în lumea mare, ca prin ele să atragem luarea aminte asupra lucrărilor săvârșite de noi, și cum apoi să adunăm ce e mai bun, mai frumos, mai făgăduitor de trecere la anumite locuri, ca putându-se pune la întrecere cu lucrurile altora, să treacă mai cu înlesnire în negoțul cel mare și să ajungă a fi și ele isvor de venit pentru economii nostri.

Fiindcă numai astfel se poate aștepta o înaintare priincioasă pe acest teren, făgăduitor de frumoasă și bogată roadă, rugăm cu căldură pe toți frații și surorile noastre dela sate, dar' mai ales pe preoți și învățători și ceialalți cărturari de prin comune a ne da spriginul lor în adunarea lucrurilor și mustrelor trebuincioase din industria de casă.

Fiind vorba de mustre, înțelegem numai de acelea, cari înfățișează lucruri (țesături, chindisituri, alesături, împletituri etc.) făcute după firea și gustul Românului, după noima și rostul moștenit dela părinții, moșii și strămoșii nostri, ear' nu de cele cu gustul corcic împrumutat dela lucruri cumpărate de prin bolte dela oraș și cari pe ici pe colea au început a scoate din folosință lucrurile bune, trainice și alese cu gust aievea românesc. Pentru mustre ajunge o bucată mai mică din un lucru întreg, dacă din ea se poate cunoaște desenul (icoana) cusăturii, țesăturii, alesăturii, împletituri etc., fețele (colorile), felul alăturării și împreunărei lor, și în sfârșit pas de pas alcătuirea lucrurilor întreg (felul împunsăturilor, al alesăturii, al împletituri). Unde aceasta nu se poate e binevenită o fașie de pânză cu mustră dorită cusută pe ea. (De altcum, aceeași fașie de pânză poate fi înzestrată cu mai multe mustre cusute sau chindisite).

Comitetul Reuniunii noastre va ținea în seamă pe toți trimitătorii, va îngriji de desemnarea în regulă a mustrelor celor mai frumoase și de răspândirea lor prin tipar păstrând lucrurile de frumsețe mai mare așa, ca să ajungem cu vremea la înființarea unui muzeu de lucruri de industrie de casă, vrednice de văzut.

Astfel făcând, cu toții împreună vom săvârși o lucrare, nu numai de cinstre pentru neamul nostru, ci totodată și o lucrare, care să ne deschidă isvoare noue de câștig și căi noue de înaintare în bunăstare economică și în cultură peste tot.

Din ședința comitetului »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului«, ținută la 3 Martie n. 1898.

D. Comșa,  
preș.

V. Tordășianu,  
secretar.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

### Din public.

— Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderca. —

Sr. Wohlgeboren

Herrn Dr. Arnold Böck

Hier.

Lieber Freund!

In deiner Ehrenangelegenheit mit Herrn Dr. Hermann Klein, haben wir, nachdem deine früheren Vertreter ihr Mandat abgelegt haben, deine Vertretung übernommen, nachdem wir uns aus dem Zeugnis des Chefarztes des Lukáts-Bades von Budapest Dr. Bossányi überzeugt haben, dass du durch ärztliches Verbot von der Erscheinung zu der am 4. April l. J. bestimmten Austragung der Angelegenheit, zurückgehalten worden bist und somit dein Ausbleiben als gerechtfertigt zu betrachten ist; um so mehr, weil, wenn die Herren früheren Vertreter von diesem Verbot Kenntniss gehabt hätten, sie die weitere Erstreckung unbedingt bewilligt hätten, nachdem die Regeln der Ritterlichkeit es nicht erlauben, dass ein unter ärztlicher Behandlung stehender Kranker, zur Austragung sich stellen soll.

In deiner Vertretung haben wir laut beiliegenden Protokoll den Herrn gegnerischen Vertretern erklärt, dass nachdem, wie es bewiesen ist, dein Erscheinen am 4. April l. J. unmöglich war, du jetzt behufs Austragung der Sache deinem Genugthuung fordernden Gegner zur Verfügung stehst und bereit bist ihm als *Beleidigten* die verlangte Satisfaction zu geben.

Seine Vertreter erklärten, dass sie namens des H. Dr. Hermann Klein das chefärztliche Zeugnis nicht berücksichtigen und die Angelegenheit durch dein Nichterscheinen am 4. April l. J. als endgiltig erledigt betrachten.

Darauf betonten wir, dass in der Frage der Zulässigkeit ein Ehrengericht entscheiden möge, nachdem wir im Falle einer Meinungsverschiedenheit als Vertreter nicht competent sind, die Frage zu erledigen.

Auch dieser Vorschlag wurde *abgeschlagen*, und somit ist die Möglichkeit ausgeschlossen, dass die Frage: *ob die Weigerung des H. Gegners Dr. Hermann Klein begründet oder unbegründet ist ehrengerichtlich entschieden werde*. Indem wir das Protokoll und die Zeugnisse beilegen, erklären wir unsere Aufgabe als beendet.

Broos, dem 8. April 1898.

Mit Hochachtung

Dr. Aurel Muntean m. p.

Dr. Silvius Moldovan m. p.

### ERKLÄRUNG

Aus obigem Schreiben erhellt, dass den H. Dr. Hermann Klein, der als *Beleidigter* nach Vorlange der Documente meine *bedingungslos* angebotene Satisfaction nicht annehmen wollte, der vor allem auch die Entscheidung eines Ehrengerichtes ausschlug und so sich zum Richter in der Angelegenheit aufwart kein anderer Grund leitete, als der, sich unter einem billigen Vorwande aus der Affaire zu ziehen. Es kennzeichnet diese Handlungsweise hinreichend den genannten Ehrenmann und lässt *nur* eine Schlussfolgerung zu, welche auch jeder Unbetheiligte ziehen wird.

Broos, am 11. April 1898.

Dr. Arnold Böck  
Advokat.

### Învățacei de grădinărit!

La subscrisul pot afla primire și aplicare numai decât

#### 2 învățacei de grădinărit.

Având un grădinar diplomat, foarte bun cunoscător a tot ce privește cultivarea atât de prețioasă și aducătoare de venit a **pomilor** și arangiarea și cultivarea rațională a *grădinilor*, — învățaceii vor primi o instrucție temeinică și prea folositoare.

Se caută băieți între 13—16 ani, cu oare-care cunoștințe de carte.

Asupra condițiilor de primire, a se adresa subscrisului.

(325) 3—3

**August A. Nicoară,**  
proprietar în *Deva*.

### Cojocar nou, Român, în Sebeșul-Săsesc.

Subscrisul îmi iau voe a aduce la cunoștința tuturor fraților țărani din **Sebeș și jur**, precum și din **Orăștie și jur**, că mi-am deschis

#### cojocăria mea proprie

și mă îmbiiu să fac ori-ce lucru ce se ține de această măestrie, ori-cât de fin, în vreme scurtă, trainic și cu preturi creștinești, frățești!

Lucrătoreea îmi este în casa părintească, în **Sebeșul-săsesc**, Strada Boboșiestilor, Nr. 22.

Mă rog să fiu căutat în număr mare, făgăduind lucru bun și frumos.

(315) 5— **Petru Opincariu,**  
măestru cojocar în *Sebeșul-săsesc*.

### „CASSA DE PĂSTRARE ÎN MERCUREA“

SOCIETATE PE ACȚII

Primește depuneri spre fructificare sub următoarele condițiuni:

1. Depuneri făcute de particulari cu anunț de 30 zile cu 5%.
2. Depuneri făcute de particulari cu anunț de 3 luni cu 5<sup>1</sup>/<sub>2</sub>%.
3. Depuneri făcute de biserici, școli, corporațiuni culturale, ori cu scop de binefacere cu 6%.

Permițând starea cassei, depunerile se replătesc îndată și fără anunțare.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin societate.

Regulamentul speșal pentru depuneri, la cerere se trimite ori-și-cui gratuit.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se resolvă cu reîntoarcerea ei.

(291) 7—

DIRECȚIUNEA

„Cassei de păstrare în Mercurea“

SOCIETATE PE ACȚII

### Intreprinzător român!

Subscrisul am onoare a face cunoscut onoratului public român, îndeosebi însă onoratelor *comitete bisericești și școlare* din comitatul Hunedoarei, că iau în întreprindere și îndeplinesc zidiri de

### Case, școli și biserici,

după ori-ce plan, lucru bun, cu prețuri cât se poate de cinstite, ușoare.

*La trebuință gătesc însumi întreg planul de zidire!*

Am zidit până acum frumoasele școli din comunele *Romos, Romoșel, Balomir, etc.* În *Orăștie*: școala catolică, asilele de copii, sinagoga erreilor, sala de gimnastică a *collegiului etc.*, ear' acum am în întreprindere *biserica din Bertiu și cea din Câmpuri-Surdac*, și alte edificii.

Recomandându-mă binevoitoarei atențiuni a publicului nostru și din alte părți, semnez cu multă stimă

**Nicolae Părau,**

edificator, în Orăștie.

(164) 2—

### „ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(293) 6—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde marfuri și produse;
- 5) arêndeaza și exarêndeaza realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate resolvă și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1898.

Direcțiunea.